

Märchen fon do oolde Grieken of uut India ätter Düütsklound broacht häbe, un ook wäil ätter Hollound.

Dokter Alwieten is sun oold Märchen. Dät Fertälster is aal 'n poor Jierhunnerte bekoand in uus Loundere, un deerbute noch aller. Man dät Dööntje is nit uuraal glik, fonsäärm. Do Ljude fertälle sik eenuur Märchen, die ene rakt 't dän uur truch, man hie ferandert 'n bitjen, un die uur ätters ook, un so kume deer ferskiedene Varianten fon dätälge Märchen in ju Wareld.

Ju Seelter Variante fon *Dokter Alwieten* stoant in *Saterfriesisches Volksleben* fon Marron Fort. Dän bekoanden Marron Fort, fon 't Woudebouk. 'N äärmen Buur sien Wiewmoanske wädt kroank. Die Dokter skrift him 'n Resäpt foar un kwädt: "gungt man ätter ju Aptäik wai". Dät is gans eenfach, tonkt die Buur, lek wol ook Dokter wäide. Hie hongt 'n Skild buppe sien Huusdore määd dän Nome: "Dokter Alwieten".

Dan kumt die Groaf op Besäik. Sin Hoangst is ställen wuden. Hät Dokter Alwieten him fillicht blouken? Die Buur – Dokter Alwieten – skrift 'n Resäpt un kwädt tou dän Knächt fon'n Groaf: "gungt man ätter ju Aptäik wai". Die Aptäiker rakt dän Knächt 'n Purgoatsje. Die Knächt mout uut de Bukse, in dän Aptäiker sin Hangstestaal. Deer findt hie dän ställene Hoangst. Dät waas Dokter Alwieten sin eerste Apdraach.

Dan wädt Dokter Alwieten bie dän Groaf tou leten nöiged. Nu is nit dän Groaf sin Hoangst ställen wuden, man wäil sien Jeeld. Un Dokter Alwieten weet fillicht, wäl dät Jeeld ställen hät. Dät eerste Gegjucht fon dät leten wädt fon 'n Betjoonder apdrain. Dokter Alwieten kwädt: "Dät waas die eerste". Hie meent: "die eerste Goang". Man die Betjoonder, die aan fon do Däiwe is, tonkt dät Dokter Aalwieten meent, dät hie dän eerste fon do Däiwe funden hät. So gungt 't ook määd dän twäiden un dän träden Betjoonder. Do Däiwe reke dän Dokter Aalwieten toulääst aal dät Jeeld, wät jo ställen häbe, wier, wiel jo bute dät Kitjen blieuwe wollen. Dät waas Dokter Aalwieten sin twäide Apdraach, un dan is dät Seelter Fertälster ute.

So as wie wieten, rakt 't ook uur Varianten fon dut Märchen. Deerume wieten do Märchen-Forskere, dät 't Stuk uur dät kroanke Wiewmoanske, dän Aptäiker un ju Purgoasje 'n näie Uutfiendenge fon 'n Fertäller weze mout. In do uur Varianten wädt nit uur "Purgoasje" un "uut de Buukse" kweden. Die Fertäller hät wäil Humor.

Die Brure Grimm fertälle in hieere bekoande *Kinder- und Hausmärchen* bloot dän twäiden Apdraach. Uur dät Mäil bie dän Groaf, un uur dän eersten Däif, die ännelk die eerste Goang fon dät leten is.

Dät rakt ook 'n Wästfräiske Variante. Ju is fon Ype Poortinga in njugentienhunnert-säks-un-sogentich apskriewen wudden. In dät Bouk: *De ring fan 't ljocht (Die Ring fon 't Ljoacht)*. Deer is de äärme Buur 'n äärmen Skouster. Hie namt siksäärm: *de dokter dy't alles wit*. In dut Fertälster is dän Kening sien Jeeld ställen wuden. Die Kening belowet dän Dokter Aalwieten masse Jeeld, wan hie do Däiwe in sogen Dege fiende kon, man hie skäl an 'n Boom aphonged wäide, wan hie dät nit kon. Dokter Aalwieten (die Skouster) gungt wier ätter Huus. Hie is wurich un gungt ap Bääd. Hie kwädt tou sien Wiewmoanske: "dut waas die eerste". Hie meent: 'die eerste Dai', man die Däif, die him heerd hät, toankt dät hie säärm die eerste Däif is, dän die Skouster funden hät. Un so gungt dät ook määd dän twäiden un dän träden Däif.

Dät Paat fon do sogen Dege un ju Stroafe fon Aphoangjen wädt ook in uur Varianten ook funden, man die Seelter Fertällere hät dut Paat wäge lät. Wie wieten nu, dät die Seelter Fertäller wät touföiged hät un wät uurs wäge lät. Hie hät ju Purgoasje touföiged un do sogen Dege wägelät.

[Dia 13]